

Vielä säästämistä sekä pääomavoitoista ja -tappioista

ERKKI KOSKELA

Selvyyden vuoksi on syytä todeta aluksi, että päinvastaisista väitteistä huolimatta Vartian esittämät (ja muiden tekemät) »laskelmat» eivät ole puhtaita nettovarallisuuslaskelmia,¹ vaan yritys korjata kansantalouden tilinpidon käytännön mukaista tulojen ja kulutuksen erotuksena määriteltyä kotitalouksien säästämiskäsitettä. Kansantalouden tilinpidossa asuminen näkyy sekä tuloina että kulutuksena, eikä tilinpidon yhtä erää, asuntovarallisuuden reaalista arvonnousua, voi rukata ottamatta huomioon sen vaikutusta asuntopalvelusten kulutukseen, joka lasketaan asuntokannan arvon perusteella. Tätä Vartia ei näytä ymmärtävän, koska hän pitää menettelyään oikeana. Vartia ei myöskään näe mitään ongelmaa kuvionsa yhteensopivuudessa kansantuloa ja vaihtotasetta koskevien tietojen kanssa, vaan toteaa: »Vaihtotaselukuja ei tarvitse muuttaa,

¹ Nettovarallisuuslaskelmissa pitäisi ottaa huomioon monia muitakin asioita, kuten esim. kestokulutushyödykkeiden arvo, eläke-etuuksien arvo ja tulevien ansioiden nykyarvo. Koska monilla nettovarallisuuden komponenteilla ei ole markkina-arvoa, laskelmien tekeminen on hankalaa. Sellaisia on kuitenkin viime aikoina yritetty tehdä, ks. esim. Boskin (1988).

jos pääoman reaalisen arvonnousun vuoksi korotettu säästäminen ajatellaan sijoitetuksi reaali-pääomaan». Hänen mukaansa siis eivät ainoastaan kotimainen säästäminen ja kotimaiset investoinnit, vaan myös kansantulo aliarvioitiin pahasti v. 1988.²

Lopuksi haluan vielä palata siihen, mitä sain aikaisemman kommenttini lopuksi. Epäkonstruktiivisen »jos teen näin, niin tee näin»-tyylisen filosofoinnin sijasta Pentti Vartian pitäisi pysähtyä miettimään ja selittää sitten muillekin, mihin hän tarvitsee tällaisia sekalaskelmia.

Kirjallisuus

Boskin, M.J. (1988): »Issues in the Measurement and Interpretation of Saving and Wealth», *NBER Working Paper No. 2633*, 41 s.

² Vartian esittämän aliarvioinnin suuruusluokasta antaa hyvän kuvan se, että hänen allekirjoittaneelle toimitetun laskelman mukaan nettovarallisuuden muutos v. 1988 oli lähes tavanomaisella tavalla määritellyn kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen luokkaa?